

Doc. Dr. Jan Farkač, CSc.

držitel autorizace k provádění biologického hodnocení
podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění § 67 zákona 218/2004 Sb.

poradenská činnost v oblasti ekologie

IČ: 62926691, DIČ: CZ5912111414

✉ Španielova 1286, 163 00 Praha 17 – Řepy

e-mail: jan.farkac.vlk@volny.cz

☎ + 420723104808

Odborné posouzení **možné přítomnosti zvláště chráněných druhů** **synantropních živočichů v rámci záměru rekonstrukce mostu přes ulici** **Mezibořskou v Litvínově**

doplnění průzkumů k 17. červnu 2018

OBJEDNATEL: Ateliér Mosty a Inženýrské konstrukce; NOVÁK & PARTNER, s.r.o.,
Perucká 2481/5, 120 00 Praha 2

Kontaktní osoba: Ing. Michal Brada, +420 773 462 149, michal.brada@novak-partner.cz

ZADÁNÍ: vyhodnocení možné přítomnosti zvláště chráněných druhů synantropních
živočichů resp. jakýchkoliv zvláště chráněných druhů (ZCHD) v rámci
záměru rekonstrukce mostu přes ulici Mezibořskou v Horním Litvínově

Mostní objekt na ul. Podkrušnohorská přes ul. Mezibořskou v Horním Litvínově leží na
hranici faunistických čtverců síťového mapování fauny 5347 (PRUNER & MÍKA 1996).

Kraj: Ústecký, okres: Most, obec: Litvínov.

Katastrální území: Horní Litvínov (686042).

Dotčené pozemky: parc. č. 476/1; 1226; 1236/1, 2; 1239; 2506; 2510/7; 2556/1, 16, 17;
2558/1; 2581.

Nadmořská výška: cca 346-348 m n. m.

Souřadnice přibližného středu plochy: 50°36'12.98" S, 13°36'45.10" V.

V listopadu a prosinci 2017 byla provedena prohlídka místa resp. mostního objektu (viz
Fotografická dokumentace 1.-10. dále) v rámci záměru **rekonstrukce mostu přes ulici
Mezibořskou v Litvínově** (SO 201, viz Obr. 3 dále; trvalá stavba, funkce stavby se nemění),
a to z hlediska možné přítomnosti obecně a zvláště chráněných synantropních druhů
živočichů, a to podle „*Metodiky posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště
chráněných synantropních druhů živočichů*“. Mostní těleso leží v městské zástavbě Horního
Litvínova (viz Obr. 1 a 2 dále). Vzhledem k termínu návštěvy lokality bylo možné pouze, ale
spolehlivě, zjistit, zdali jsou v/na/při objektu místa, která by mohla sloužit jako potenciální
hnízdíště rorýsů obecných (*Apus apus*), nebo existují-li přístupná a vhodná místa k jejich
hnízdění a zjistit případně pobytové stopy po jejich dřívější přítomnosti a především prověřit
možné štěrby mostu jako potenciální místa/ dutiny a jejich vhodnost pro letní kolonie
„štěrbinových“ netopýrů.

V NDOP (Nálezová databáze ochrany přírody, kterou zpravuje AOPK ČR), jsou pro nejbližší
okolí (Obr. 1) tyto údaje (použité zkratky viz dále vysvětlivky):

ptáci

Accipiter nisus (krahujec obecný): Horní Litvínov, přelet, 2012; [ČR/§SO][ČS/VU]

Nucifraga caryocatactes (orešník kropenatý): Litvínov, B. Němcové, hlas z břízy, 2017.

[ČR/§O][ČS/VU]

netopýři

Eptesicus serotinus (netopýr večerní): ul. Podkrušnohorská (ČESON 2014: databáze výskytu
netopýrů v panelových domech), 2 pozorování z roku 2011; [ČR/§SO][ČS/LC]

Nyctalus noctula (netopýr rezavý): ul. Podkrušnohorská (ČESON 2014: databáze výskytu netopýrů v panelových domech), 9 pozorování z roku 2011; [ČR/§SO][ČS/LC]

Pipistrellus pipistrellus (netopýr hvízdavý): ul. Podkrušnohorská (ČESON 2014: databáze výskytu netopýrů v panelových domech), 4 pozorování z roku 2011. [ČR/§SO][ČS/LC]

Vysvětlivky použitých zkratk a symbolů

[ČR/§..] – druhy chráněné vyhláškou MŽP ČR č. 395/1992 Sb. v platném znění

[ČR/§SO] – druh silně ohrožený

[ČR/§O] – druh ohrožený

[ČS/..] – zařazení do aktuálně platných Červených seznamů obratlovců (CHOBOT & NĚMEC 2017)

[ČS/VU] – vulnerable, zranitelný

[ČS/LC] – least concern, málo dotčený, rozuměj běžně rozšířený a početný druh

Poznámka: z hlediska smysluplné druhové ochrany mají nějaký význam pouze druhy ze skupin [ČS/CR], [ČS/EN] a [ČS/VU], ostatní klasifikace/informace se týkají pouze úrovně vyhodnotitelné přítomnosti konkrétního druhu na území ČR (dnes jsou Červené seznamy vydávány AOPK ČR pouze komentovaným check-listem, nikoliv „červeným“ seznamem skutečně „ohrožených“ druhů, jak byly dříve takovéto seznamy logicky chápány).

Stávající mostní těleso není pro rorýse vhodné (absence dutin a „nízkost“ mostu od země). Na základě aktuálního průzkumu lze spolehlivě konstatovat, že v současné době není stávající objekt vhodný pro osídlení rorýsem obecným (ani v NDOP není pro lokalitu a její nejbližší okolí uveden). Krahujec obecný a ořešník kropenatý (údaje v NDOP) nemají k lokalitě žádný vztah.

Netopýři: aktuální průzkum v době možné přítomnosti (letní kolonie v dutinách mostu, resp. zalétnuvší jedinci/ šterbiny mostu), byl uskutečněn večerní a noční detekcí hlasů pomocí ultrazvukového detektoru Pettersson D 240x a nahraná data byla analyzována v programu BatSound (V.4.1.4 – Pettersson Electronic). Nahraná data jsou uložena v databázi autora nahrávek (M. Brejška). Datum poslední návštěvy: 10. června 2018.

Botanicky je území nevyhodnotitelné (rozuměj bez vegetace, tedy bezcenné). Nelze předpokládat ani v budoucnu žádný ZCHD.

Zjištěné druhy netopýrů v roce 2018

Eptesicus serotinus (netopýr večerní): zjištěn detektorem v ulici Nerudova, pouze 1 ex.; [ČR/§SO][ČS/LC]

Nyctalus noctula (netopýr rezavý): zjištěn detektorem a pozorován na přeletu, odhadem 5 až 10 ex. (mohou být ale zaznamenáni stejní jedinci); [ČR/§SO][ČS/LC]

Pipistrellus pipistrellus (netopýr hvízdavý): pozorován a zjištěn detektorem na obou stranách mostu v zahradách domů i pod mostem; zjištěno 10 ex.; [ČR/§SO][ČS/LC]

Komentář ke zjištěným druhům netopýrů

Eptesicus serotinus (netopýr večerní): u tohoto druhu byl zaznamenán jediný přelet v sousední Nerudově ulici; výskyt lze předpokládat na budovách sídliště.

Nyctalus noctula (netopýr rezavý): nad mostem bylo zaznamenáno loviště ve výšce 50 - 100 m. V blízkosti mostu zaznamenáni nebyli, s největší pravděpodobností obývají dutiny a škvíry na blízkém panelovém sídlišti.

Pipistrellus pipistrellus (netopýr hvízdavý): odhadem bylo zjištěno 10 jedinců ve výšce 5-10 m nad zemí. Hodnocená lokalita slouží jako loviště; pravděpodobně se v blízkosti rozmnožuje ve vhodných úkrytech v podstřeší rodinných domků.

Propustek pro Divoký potok pod ulicí Nerudova doporučuji ponechat ve stávajících rozměrech, neboť nebyl zjištěn jeho žádný podíl na migraci živočichů, a to i vzhledem k tomu, že je krátce po proudu (cca 120 m) na cca 150 m zatrubněn pod zástavbou resp. komunikacemi. V rámci předběžné opatrnosti doporučuji při případné rekonstrukci pouze ploché dno propustku s hrubým povrchem dna. V propustku ani v jeho nejbližším okolí nebyl zjištěn žádný zvláště chráněný druh.

Závěr a doporučení:

Na základě dostupných dat a prohlídky lokality lze konstatovat a doporučit:

1. Uskutečněným aktuálním průzkumem nebyly zjištěny vhodné možnosti ani pobytové stopy svědčící o výskytu resp. hnízdění zvláště chráněného druhu synantropního živočicha rorýse obecného.
2. Zatrubnění Divokého potoka pod ulicí Nerudovou viz výše.
3. Ze tří zjištěných druhů netopýrů pouze jeden druh - netopýr hvízdavý - by se mohl vyskytovat i v dutině mostního tělesa, a to vzhledem k tomu, že se okolo mostu v období aktivity stále pohybuje několik jedinců; ochranu potenciálně vyskytujících se jedinců tohoto druhu lze zajistit termínem započetí prací od 15. srpna do konce dubna; další dva zjištěné druhy netopýrů jistě nemají k tělesu mostu žádný vztah a nebudou tedy nijak ovlivněny.
4. Případné odstraňování dřevin a křovin v blízkém okolí doporučuji realizovat mimo období obvyklého hlavního hnízdění ptáků, tedy mimo 20. března až 30. června (ochrana volně žijících ptáků, Zákon č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 5a).
5. Plánovanou činností, bude-li realizována v období 15. srpen – duben, a následným využitím, nedojde ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů žádného ze zvláště chráněných druhů synantropních živočichů. Nedojde tedy k porušení zákazů stanovených zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Použitá literatura

- ANDĚRA M. & GAISLER J. 2012: *Savci České republiky. Popis, rozšíření, ekologie, ochrana*. Academia, Praha, 285 pp.
- ANDĚRA M. & HANÁK V. 2007: *Atlas rozšíření savců v České republice*. V. Letouni (Chiroptera) – část 3. Netopýrovití (Vespertilionidae – Vespertilio, Eptesicus, Nyctalus, Pipistrellus a Hypsugo). Národní muzeum, Praha. 172 pp.
- ANDĚRA M. & HORÁČEK I. 2005: *Poznáváme naše savce*. Sobotáles Praha. 327 pp.
- CEPÁK J., KLVAŇA P., FORMÁNEK J., HORÁK D., JELÍNEK M., SCHRÖPFER L., ŠKOPEK J. & ZÁRYBNICKÝ J. 2008: *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Czech and Slovak Bird Migration Atlas*. Aventinum, Praha, 607 pp.
- FUCHS R., ŠKOPEK J., FORMÁNEK J. & EXNEROVÁ A. 2002: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy*. 1985-1989, aktualizace 2000-2003. ČSO, Praha. 320 pp.
- HANÁK V. & ANDĚRA M. 2006: *Atlas rozšíření savců v České republice*. V. Letouni (Chiroptera) – část 2. Netopýrovití (Vespertilionidae – rod Myotis). Národní muzeum, Praha. 185 pp.
- HANÁK V. & ANDĚRA M. 2005: *Atlas rozšíření savců v České republice*. V. Letouni (Chiroptera) – část 1. Vrápencovití (Rhinolophidae), Netopýrovití (Vespertilionidae – Barbastella barbastellus, Plecotus auritus, Placotus austriacus). Národní muzeum, Praha. 118 pp.
- HUDEC K. & ČERNÝ W. (eds) 1972: *Fauna ČSSR. Sv. 19. Ptáci - I*. Nakladatelství ČSAV, Praha, 528 pp.
- HUDEC K. & ČERNÝ W. (eds) 1977: *Fauna ČSSR. Sv. 21. Ptáci - II*. Nakladatelství ČSAV, Praha, 895 pp. + 25 tab.
- HUDEC K. (ed.) 1983: *Fauna ČSSR. Sv. 23. Ptáci - III./1*. Academia, Praha, pp. 1-704.
- HUDEC K. (ed.) 1983: *Fauna ČSSR. Sv. 24. Ptáci - III./2*. Academia, Praha, pp. 709-1234.
- HUDEC K. (ed.) 1994: *Fauna ČR. Sv. 27. Ptáci - I*. Academia, Praha, 669 pp.
- PLESNÍK J., HANZAL V. & BREJŠKOVÁ L. (eds) 2003: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Red List of Threatened Species in the Czech Republic. Vertebrates. *Příroda*, Praha, 22: 1-184.

- PRUNER L. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. List of settlements in the Czech Republic with associated map field codes for faunistic grid mapping system. *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1-115.
- RICHARZ K. 2009: *Atlas stop zvířat: jak je poznávat a určovat*. Vydání 2. Academia, Praha, 189 pp.
- ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K. 1996: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 1985-1989*. Nakladatelství a vydavatelství H&H, Praha, 457 pp.
- ŠŤASTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K. 2006: *Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001-2003*. Aventinum, Praha, 463 pp. + folie.
- VLAŠÍN M. & MÁLKOVÁ I. 2004: *Ochrana netopýřů. Metodika ČSOP č. 30*. ČSOP Brno, 80 pp.
- ZASADIL V. 2001: *Ptačí budky a další způsoby hnízdních možností ptáků*. Metodika českého svazu ochránců přírody č. 20. ČSOP Praha, 136 pp.

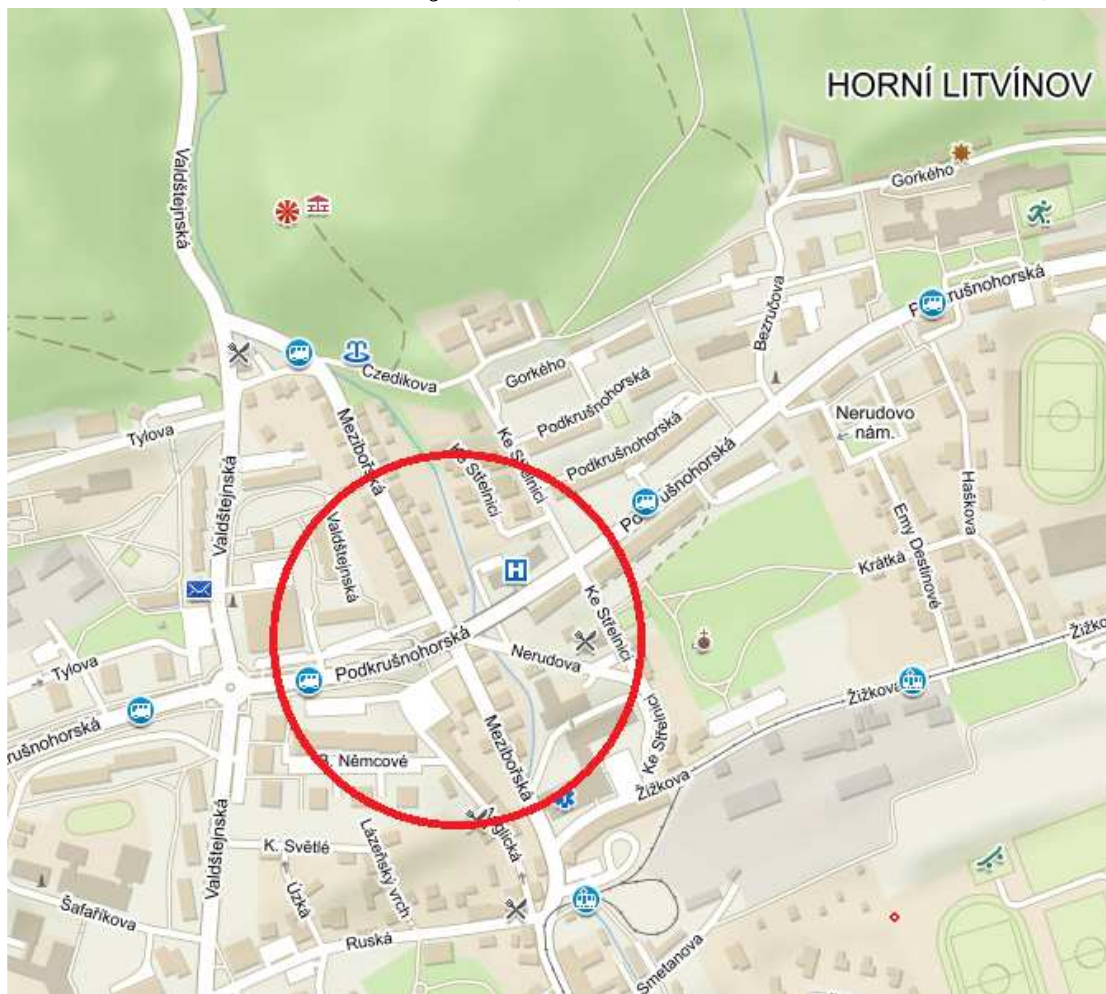
Poznámka: Toto **Odborné posouzení** nenahrazuje „Biologického hodnocení“ ve smyslu §67 podle §45i zákona, ani „Posouzení“ podle §45i zákona č. 114/1992. o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. resp. „Hodnocení“ podle novely Zákona platné od 1. ledna 2018.

17. června 2018

Doc. Dr. Jan Farkač, CSc.
Povolená činnost
v oblasti ekologie
Španielova 1286
163 00 Praha 17 - Řepy

Obr. 1 a 2. Poloha mostního objektu (ul. Podkrušnohorská x ul. Mezibořská) v Litvínově.

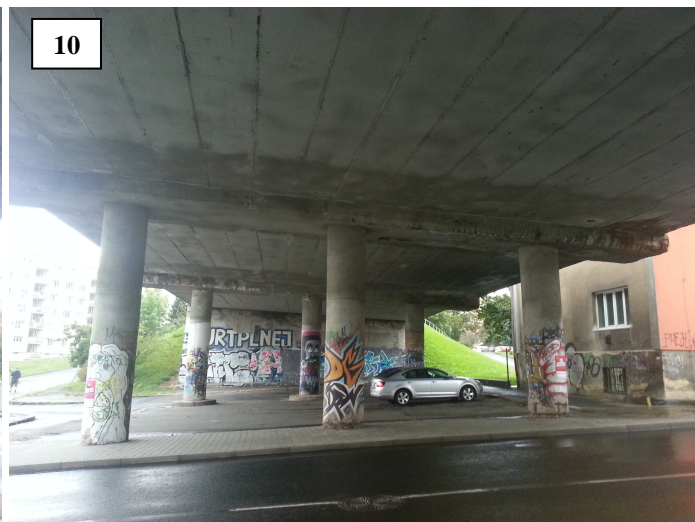
Obr. 3. Koordinační situační výkres (Novák & Partner, s.r.o., příloha C3, listopad 2017).

Fotografická příloha.

Aktuální stav 10. června 2018 (Foto © M. Brejška).

